

Hierna volgend artikel is afkomstig uit:

Doelstelling van De Levende Natuur

Het informeren over onderzoek, beheer en beleid op het gebied van natuurbehoud en natuurbeheer, die van belang zijn voor Nederland en België.

De artikelen zijn vooral gebaseerd op eigen ecologisch onderzoek, ervaring of waarneming van de auteurs.

De Levende Natuur verschijnt 6x per jaar, waaronder ten minste één themanummer.

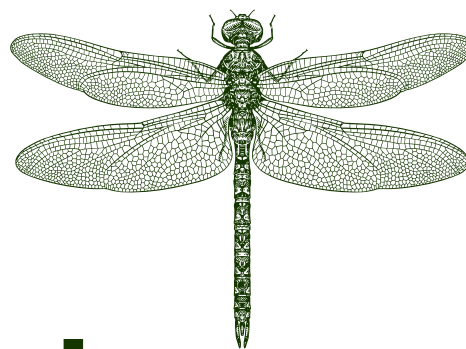
U kunt zich abonneren via onze website:

www.delevendenatuur.nl/lezersservice.php

of deze bon opsturen naar:

Abonnementenadministratie
De Levende Natuur
Antwoordnummer 7086
3700 TB Zeist

Tel. 085 0407400
administratie@delevendenatuur.nl

De Levende Natuur

Vakblad voor natuurbehoud en -beheer

Ja, ik wil graag een abonnement op De Levende Natuur

naam: _____

adres: _____

postcode: _____

woonplaats: _____

telefoon: _____

e-mail: _____

Ik machtig De Levende Natuur om het abonnementsgeld af te schrijven van rekening:

bank/giro: _____

naam: _____

plaats: _____

datum: _____ handtekening: _____

Graag aankruisen:

- proefabonnement:** € 13,- (drie nummers)
- particulier:** € 38,- (NL + B), overige landen: € 45,-
- instelling/bedrijf:** € 60,-
- student/promovendus:** € 13,50*

** (max. vier jaar; graag kopie college- of PhD kaart bijvoegen)
Na vier jaar gaat dit abonnement automatisch over in een regulier abonnement.*

De prijsontwikkeling kan het stichtingsbestuur dwingen de tarieven aan te passen. Tevens bent u gerechtigd om uw bank opdracht te geven het bedrag binnen 30 dagen terug te boeken.

Zenders verraden verblijfplaatsen en landschapsgebruik van wezels

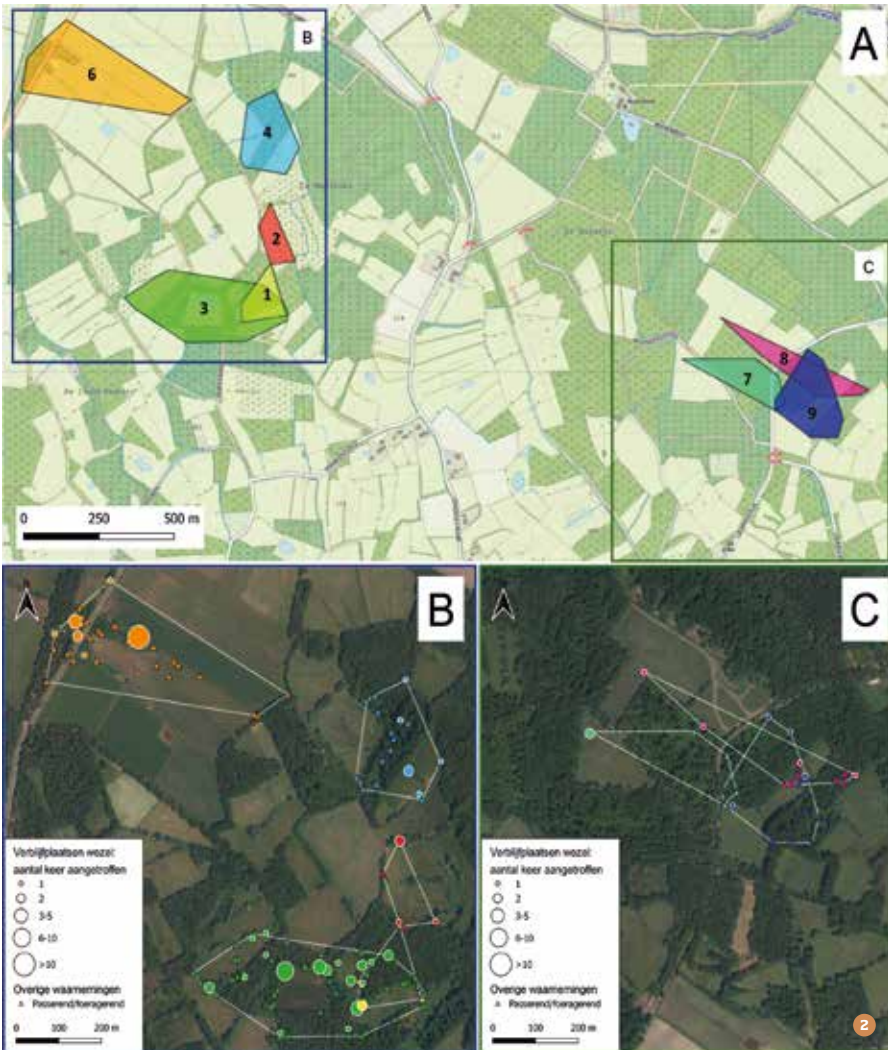
SAMENVATTING

In een groot deel van het land beschermt de wet de wezel tegen ingrepen in het landschap. Om uit te zoeken welke landschapselementen cruciaal zijn voor deze kleinste marterachtige, is in het najaar van 2020 een zenderonderzoek uitgevoerd. Wezels lijken niet kritisch in de keuze van een verblijfplaats, al mijden ze relatief open plekken. Binnen het functioneel leefgebied hebben wezels een netwerk van verblijfplaatsen waartussen ze vaak wisselen. Omdat elke plek met zelfs een klein beetje dekking al geschikt kan zijn als verblijfplaats of leefgebied, is het in het kader van de Wet natuurbescherming eenvoudiger om bij ingrepen hoe dan ook alternatieve leefgebieden te creëren voor wezels, ook zonder gericht onderzoek naar de eventuele aanwezigheid van wezels.

Tekst: **Pim Lemmers, Paul van Hoof, Dirk Heijkers, Matthijs Smaal, Dick Bekker, Bram Aarts, Lennart Vonk, Joris Verhees & Gert Hoogerwerf**

De wezel staat in Nederland onder druk. Sinds 1950 zijn de diverse Nederlandse wezelpopulaties met 50-75% in grootte afgenomen en met 49% in verspreiding, waardoor de soort momenteel op de Rode Lijst vermeld staat als 'Gevoelig' (Van Norren et al., 2020). Habitatverlies en -versnippering, hoogstwaarschijnlijk door de intensivering van het landgebruik, zijn de belangrijkste oorzaken. Daarnaast spelen het verdwijnen van het kleinschalig cultuurlandschap en een toename van bebouwing en wegen een rol. Maar door de verborgen levenswijze is nog veel onbekend over de wezel. Er is meer informatie over de ecologie van de wezel nodig om effectieve beschermingsmaatregelen te kunnen nemen.

Onder de voormalige Flora- en faunawet gold bij ruimtelijke ingrepen in wezelleefgebied een vrijstelling voor het overtreden van verbodsbepalingen: wezels mochten verstoord worden. Pas sinds de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming in 2017 is de wezel in een aantal provincies niet meer vrijgesteld (Flevoland, Gelderland, Noord-Brabant, Noord-Holland, Overijssel en Zeeland; Friesland is voorzien in 2022). In deze provincies gelden de verbodsbepalingen die betrekking hebben op het doden van individuen en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen van wezels. De provincies Noord-Brabant (Bouwens, 2017), Noord-Holland (OD NHN, 2017) en Overijssel (Veldman et al., 2021) hebben handreikingen opgesteld, waarin staat welke onderzoeksmethoden en minimale inspanningen noodzakelijk zijn om aan- of afwezigheid van wezels in een gebied te bepalen. Deze handreikingen zijn voornamelijk gebaseerd op het oordeel van experts en op buitenlandse literatuur. De handreikingen geven aan welke effecten kunnen optreden als gevolg van voorgenomen ingrepen en welke compenserende en mitigerende maatregelen genomen kunnen worden in het kader van de wet. Maar om de effecten van ingrepen op waarde te kunnen schatten en om effectieve maatregelen te kunnen treffen, ontbreekt voldoende kennis over het landschapsgebruik door de wezel (Hofmeester et al., 2020). Hoe maakt de soort gebruik van de omgeving en welke locaties gebruikt de soort als verblijfplaats? Onderzoek met cameravallen of sporenbuizen zegt iets over aan- of afwezigheid, maar niet over vaste rust- of verblijfplaatsen, terwijl die juist in het kader van de wet beschermd zijn. Vaststellen of vaste verblijfplaatsen door ruimtelijke ingrepen worden aangetast, komt dan ook grotendeels neer op de beoordeling van een ecoloog, waardoor adequate toetsing in het kader van de wet momenteel nagenoeg onmogelijk is.

1 Een verdoofde wezel waarbij een halsbandzender is aangebracht. (Foto: Pim Lemmers)

2 Territoria op basis van vastgestelde wezelverblijfplaatsen in De Mortelen (A). Waarnemingen van activiteit (▲) en verblijfplaatsen (●) in het cluster west (B) en oost (C). De nummers en kleuren representeren elk een geïdentificeerd individu en zijn overeenkomstig met deze in 4.

Wezels vangen, zenderen en opsporen

In het najaar van 2020 voerden we in de provincie Noord-Brabant een zenderonderzoek uit naar wezels. Het onderzoek bestond uit het vangen, zenderen en volgen van wezels, om daarmee het terreingebruik van de dieren, waaronder verblijfplaatsen, gedetailleerd in kaart te brengen. Het onderzoeksgebied De Mortelen, gelegen tussen Best en Boxtel, is geselecteerd op basis van het actueel voorkomen van de wezel en de aanwezigheid van verschillende habitat-typen. Het bestaat uit kleinschalig cultuurlandschap dat in beheer is bij het Brabants Landschap. Het grenst aan afwisselend agrarisch landschap en bos 2.

De grote variatie aan landschapstypen binnen dit gebied maakte het onderzoek juist hier goed mogelijk. Om wezels te vangen hebben we in 2019 en 2020 eerst onderzoek gedaan naar de verspreiding van wezels, door op 79 locaties Struikrovers® te plaatsen. Dat zijn pvc-buizen met één gesloten zijde waartegen een cameraval is geplaatst (Smaal & Van Manen, 2017), en een open zijde waar een doorgeprikt blikje sardines de wezels lokt 9. Op plekken waar de Struikrovers veel wezels registreerden, hebben we van 6 tot 17 september en van 30 september tot 15 oktober 2020 in totaal op 27 locaties houten kantelvalven geplaatst. Hierbij hebben we per locatie een raai van 10 vallen uitgezet. In de

vallen plaatsten we dode eendagskuikens als aas en wat hooi (King, 1975; Magrini et al., 2009). De vallen werden driemaal daags gecontroleerd. Na de avondschemer gingen de vallen dicht en voor de ochtendschemer weer open, om te voorkomen dat een wezel te lang in een val zou kunnen zitten. Na een vangst haalden we de vallen op die locatie weg om te voorkomen dat hetzelfde dier nogmaals zou worden gevangen.

In totaal hebben we in het najaar van 2020 negen wezels gevangen en gezenderd ⁴. De gevangen dieren werden eerst verdoofd met ketamine, waarna ze werden gezenderd met een Holohil BD-2C halsbandzender van 1,8 gram ¹. Deze zijn zó licht, dat het natuurlijke gedrag minimaal wordt belemmerd. Het detectiebereik van de zenders was ongeveer 200 meter. Het zenderen van wezels valt onder de Wet op Dierproeven waar Natuurbalans - Limes Divergens BV vergunninghouder van is.

Het zenderen en volgen van wezels vond plaats tussen 7 september en 5 november 2020. Doorgaans werden de wezels eenmaal per dag opgespoord via een kruispeiling, waarbij verstoringen tot een minimum werden beperkt door enkele meters bij een verblijfplaats vandaan te blijven. Bij inactieve wezels werd de verblijfplaats beschreven en gefotografeerd. Soms waren de wezels actief en konden ze worden gevolgd in hun landschapsgebruik.

Verblijfplaatsen

In totaal zijn 38 rust- of verblijfplaatsen vastgesteld en gekarakteriseerd ². De wezels die langere tijd gevolgd konden worden, laten zien dat ze een netwerk aan verblijfplaatsen hebben binnen hun territorium. Omdat het onderzoek in het najaar is uitgevoerd, was het niet duidelijk of hier ook voormalige kraamverblijfplaatsen toe behoorden. Wezels wisselden vaak tussen verblijfplaatsen, waarbij ze ook regelmatig terugkeerden naar eerder gebruikte plekken. De meeste verblijfplaatsen werden aangetroffen in zoge-

noemde lijnvormige landschapselementen ², zoals berm, bosrand, greppel of houtwal.

De meeste verblijfplaatsen vonden we in bosranden, maar ook dieper in het bos, in extensief grasland en ruigtes met braam ⁵. De meerderheid van de verblijfplaatsen betrof een hol, waarschijnlijk oude muizen- of mollengangen. Deze hollen werden door de dichte vegetaties zoals braamstruweel, ruigtekruiden, pitrus, klimop of boomwortels beschut en waren vaak niet direct zichtbaar ⁶. Van een drietal wezels (nummer 6, 7 en 8) was hun territorium doorsneden met een verharde weg ¹; hier vonden we verblijfplaatsen pal (circa 1 meter) naast de weg ⁶. Zowel in ruigtes langs de weg, als in een steile slootrand tussen een weg en een akker, troffen we rustende wezels aan. Dieren met een territorium in een meer bosrijk gebied kozen vaak voor een verblijfplaats in de bosrand. Tijdens het zenderonderzoek vonden we alleen bewoonde verblijfplaatsen in de drogere delen van De Mortelen.

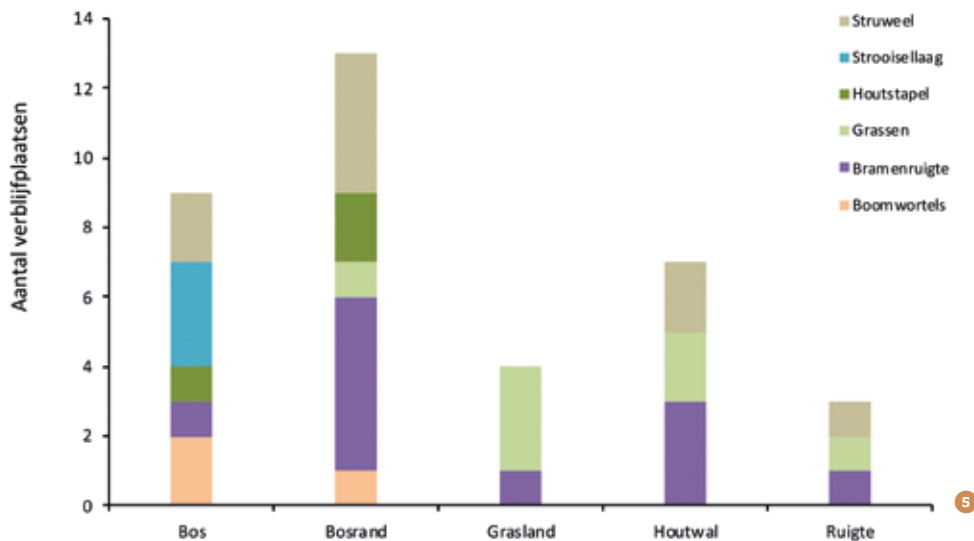
In een straal van 5 meter rond de verblijfplaatsen hebben we een schatting gemaakt van het oppervlak kruidlaag, struiklaag en bomen, waarbij onder een boomlaag ook sprake kan zijn van een kruidlaag. Ook hebben we op kleinere schaal binnen een straal van 1 meter rondom de verblijfplaatsen het bedekkingspercentage opgenomen van grassen, kruiden, struiken, takken, overige bedekking, zoals een wortelkluif van een boom, of geen bedekking. Deze getallen hebben we vergeleken met het aanbod in de omgeving. In het veld zijn per verblijfplaats vijf willekeurig gekozen plekken op dezelfde manier gekarteerd in een straal van 25 meter rond de verblijfplaats, die niet per se in hetzelfde biotoop lagen. Met behulp van de sample-functie van het statistische programma R hebben we hiervan steeds één willekeurige plek geselecteerd. Vervolgens hebben we de werkelijke verblijfplaatsen met de willekeurig gekozen plaatsen (het aanbod) vergeleken.

³ Een wezel gefotografeerd met een Struikrover. (Foto: Dirk Heijckers)

⁴ Vangstgegevens en het aantal dagen dat gezenderde wezels zijn gevolgd. Tevens is de territoriumgrootte weergegeven. Wezel 5 is na het zenderen niet meer waargenomen.

Wezelnummer	Geslacht	Gewicht (g)	Datum vangst	Datum laatste uitpeiling	Aantal dagen gevolgd	Oppervlak territorium (ha)
1	m	90	07-09-20	10-09-20	3	1,53
2	m	97	09-09-20	13-09-20	4	1,16
3	m	90	14-09-20	18-10-20	34	8,27
4	m	100	15-09-20	24-09-20	9	3,51
5	m	92	01-10-20	-	0	-
6	m	110	02-10-20	04-11-20	33	8,40
7	v	52	14-10-20	18-10-20	4	2,53
8	v	50	14-10-20	17-10-20	3	2,77
9	m	100	15-10-20	17-10-20	2	3,86

Biotoop

De kruidlaagbedekking van wezelverblijfplaatsen bedroeg gemiddeld 65%, de struiklaag had een bedekking van 32% en de boombedekking 23%. Deze waarden wijken statistisch niet af van de willekeurig gekozen plekken. Dit suggereert dat de bedekking van kruiden, struiken en bomen waarschijnlijk geen invloed heeft op de keuze van verblijfplaatsen.

De bedekking in een straal van 1 meter rondom de wezelverblijfplaatsen bestond gemiddeld voornamelijk uit grassen (41%), gevolgd door kruiden (20%), struiken (17%), takken (8%), geen bedekking (7%) en bemoste wortelkluiten (2%). De analyse laat zien dat de struikbedekking bij verblijfplaatsen statistisch significant

5 Biotopen waarin de verblijfplaatsen (n=38) zijn vastgesteld. Kleuren duiden het bedekkingstype van een verblijfplaats.

6 Impressie van verblijfplaatsen van de gezenderde wezels: 3 (A), 4 (B), 6 (C), 7 (D), 8 (E) en 9 (F). De verblijfplaatsen bevonden zich altijd op beschutte plaatsen in het midden van de foto's. (Foto's: Lennart Vonk)

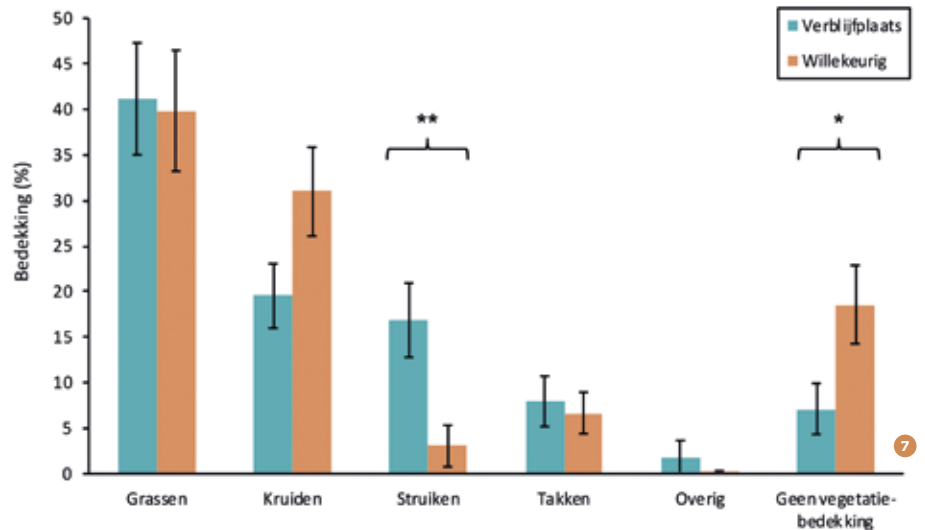
(Mann-Whitney U-test; $p < 0,0001$) groter is dan het aanbod uit de omgeving. Dit suggereert dat er een voorkeur bestaat om verblijfplaatsen vaker nabij struikachtige vegetaties te kiezen. De analyse laat ook zien dat het gemiddelde percentage van verblijfplaatsen zonder vegetatiebedekking kleiner is dan het aanbod in de omgeving (Mann-Whitney U-test; $p < 0,01$). Dit onderschrijft dat onbedekte plekken niet de voorkeur hebben als verblijfplaats, waarschijnlijk omdat wezels hierin minder goed beschermd zijn tegen predatoren (Zub et al., 2008). Van de andere bedekkingvariabelen zijn geen statistisch significante verschillen vastgesteld tussen de werkelijke verblijfplaatsen en willekeurige plekken **7**.

Landschapsgebruik

De grootte van de territoria van de negen gezenderde wezels hebben we berekend in GIS (1A). Het grootste gevonden territorium is met een omvang van 8,4 hectare dat van wezel 6 ⁶. De wezels zijn niet allemaal even lang gevolgd, dus de werkelijke territoria zijn hoogstwaarschijnlijk groter. Bij de wezels die langer dan zeven dagen zijn gevolgd – allemaal mannetjes – is het territorium vastgesteld op 3,5 tot 8,4 hectare. In een zenderonderzoek in het Verenigd Koninkrijk met een volgperiode van 2-17 dagen zijn van mannetjes territoria vastgesteld van 7 tot 68 hectare (Brandt & Lambin, 2007). In Italië bleek dit aan de hand van 5 volgdagen tussen wezels te verschillen, tussen 4 en 114 hectare (Magrini et al., 2009). King & Powell (2007) veronderstellen op basis van veel verschillende studies dat het voedselaanbod de bepalende factor is voor territoriumgrootte, wezeldichtheden en territoriaal gedrag. Wanneer prooidieren schaarser worden, nemen wezeldichtheden af en worden er zelfs geen territoria gevormd doordat dieren doortrekken en niet blijven hangen. De Mortelen is een kleinschalig en relatief aaneengesloten natuurgebied met veel afwisseling van biotopen. Gezien het aantal waarnemingen van woelmuizen door de Struikrovercamera's is de prooidichtheid in De Mortelen waarschijnlijk hoog (niet gepubliceerde data), waarmee ook de draagkracht van het gebied voor wezels waarschijnlijk hoog is. Daarnaast kan de territoriumgrootte ook afhankelijk zijn van het seizoen: in het voorjaar en zomer is deze aanzienlijk groter (Magrini et al., 2009).

Er lijkt ook sprake van territoriumoverlap tussen wezels die dezelfde periode zijn gevolgd ⁷. Overlap van territoria bij wezelmanneltjes is niet ongevoerd (King, 1975; Macdonald et al., 2004; King & Powell, 2007). Waarschijnlijk wordt ook de overlap gestuurd door prooidichtheid: wanneer deze hoog is, worden mannetjes in territoria van anderen getolereerd (King & Powell, 2007).

Tijdens de onderzoeksperiode hebben we gezien dat wezels zich maar zelden in niet-beschutte terreinden begeven en zich vooral voortbewegen via natuurlijke bosranden, ruigte, extensief beweidde graslanden en verruigde slootkanten of greppels. Wezels lopen waarschijnlijk zelf ook het risico om te worden gepredeerd. Deze waarnemingen zijn in lijn met studies uit het Verenigd Koninkrijk en Italië, waarin is aangetoond dat wezels open agrarische percelen mijden en zich voornamelijk in dichte vegetaties van akkerranden, ruige graslanden, heggen en bosranden begeven (King & Powell, 2007 en geciteerde bronnen hierin; Magrini et al., 2009). In De Mortelen staken wezels wel regelmatig verharde of onverharde wegen over die sommige territoria doorkruisen ¹.

⁷ Gemiddelden van de bedekking grassen, kruiden, struiken, takken, overig (zoals een wortelkluif van een boom) en geen vegetatiebedekking (%) in een straal van 1 meter om een wezerverblijfplaats, in vergelijking met willekeurig gekozen plekken. De balkjes duiden de standaardafwijking van het gemiddelde. * = $p < 0,01$; ** = $p < 0,0001$.

Betekenis voor betere wezelbescherming

Dit is de eerste keer dat de wezel in Nederland is onderzocht met behulp van zenders. Halsbandzenders zijn geschikt voor het volgen van wezels, maar deze methode heeft ook nadelen. Wezels laten zich lastig vangen en het vangen leidt tot stress en bij uitzondering zelfs tot overlijden. Het uitpeilen is arbeidsintensief en het nauwkeurig bepalen van posities, zeker bij voortbewegende dieren, is moeilijk. Tijdens de vangperiode zijn negen wezels gevangen die gezenderd konden worden. Daarvan is één dier na loslaten niet meer teruggevonden. We gaan ervan uit dat de zender defect is geraakt. Van de overige acht wezels ligt het aantal dagen dat ze gevolgd konden worden sterk uiteen, omdat een aantal dieren de halsband al na enkele dagen verloor. Van drie dieren zijn langer dan zeven dagen data verzameld.

Dit onderzoek heeft geleid tot beter inzicht in het landschapsgebruik en verblijfplaatsen van wezels in Nederland. Binnen het 'functioneel leefgebied', zoals dat in de Wet natuurbescherming wordt genoemd, hebben wezels een netwerk van verblijfplaatsen waartussen ze vaak wisselen. Sommige verblijfplaatsen worden incidenteel bezocht, andere vaker. Verbindende landschapselementen zijn essentieel voor het bieden van dekking en geleiding. In het kader van de actieve soortenbescherming is voldoende aaneengesloten dekking sterk van belang. Het behouden en stimuleren van fijnmazige, aaneengesloten landschapselementen binnen en tussen metapopulaties, is eveneens belangrijk omdat die elementen door wezels worden gebruikt om zich te verplaatsen tussen leefgebieden (Magrini et al., 2009). Deze landschapselementen vormen vaak ook geschikte leefgebieden voor de prooidieren van de wezel.

In de keuze van de verblijfplaatsen lijken wezels niet kritisch: elke enigszins bedekte slootkant of wegberm

kan in potentie een verblijfplaats bevatten, maar geheel open plekken worden wel gemedend. Een concreet zoekbeeld van een wezelverblijfplaats is echter moeilijk te typeren. Daarmee bestaat het risico dat werkelijke verblijfplaatsen tijdens een ecologische quickscan niet als geschikt worden beoordeeld. Ecologen moeten zich hiervan bewust zijn: elke plek met enige dekking kan in potentie geschikt zijn als verblijfplaats of leefgebied. Een terrein moet daarom niet te snel als 'ongeschikt' worden beoordeeld.

Wanneer rust- en verblijfplaatsen niet kunnen worden ontzien, dan zegt de Wet natuurbescherming dat 'mitigerende of compenserende maatregelen noodzakelijk zijn.' Dat kan gaan om de aanleg van steenhopen, takkenhopen of doorontwikkeling van ruig struweel (zie hiervoor: Westra & Kuiters, 2018). Om de wezel in ontheffingsaanvragen voor de Wet natuurbescherming op te kunnen nemen, moet de aanwezigheid ook worden vastgesteld door middel van veldonderzoek. In de praktijk komt dit neer op cameravalononderzoek. Een aantal provincies schrijft een onderzoeksinspanning voor waaraan dient te worden voldaan (OD NHN, z.d.; Provincie Flevoland, 2022).

Wanneer geen wezel wordt aangetroffen is er ook geen mitigatie of compensatie noodzakelijk.

Dit onderzoek laat zien dat er ook zonder concrete waarnemingen van wezels wel degelijk een verblijfplaats verloren zou kunnen gaan. De provincie Flevoland heeft dit ondervangen door te kiezen voor een meer pragmatische aanpak wanneer de aanwezigheid van kleine marterachtigen niet op voorhand kan worden uitgesloten (Provincie Flevoland, 2022). Hierbij kan een initiatiefnemer kiezen uit twee benaderingswijzen. Men kan ervoor kiezen om hoe dan ook te mitigeren, zelfs zonder nader onderzoek, of men kan alsnog kiezen voor onderzoek om de aan- of afwezigheid van wezels vast te stellen.

In het geval van de eerste benaderingswijze hoeft een initiatiefnemer de aanwezigheid van kleine marterachtigen niet nader te laten onderzoeken, maar wordt ervan uitgegaan dat verblijfplaatsen aanwezig zijn en zodoende wordt direct ingezet op mitigerende maatregelen. Voordat de ingreep plaatsvindt moet wel een ontheffing worden aangevraagd. In het geval van de tweede benaderingswijze moet tenminste 6 weken nader onderzoek worden gedaan naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen tussen maart en september. Op basis van de resultaten van dit onderzoek schatten wij in dat mitigatie in plaats van nader onderzoek – de eerste benaderingswijze dus – gunstiger voor wezels kan uitpakken. Het zou interessant zijn deze nieuwe aanpak de komende jaren te volgen. Hetzelfde geldt voor onderzoek naar de effectiviteit van mitigerende maatregelen, aangezien nog niet alle maatregelen ten behoeve van kleine marterachtigen bewezen effectief zijn. ■

Dankwoord

Het onderzoek kon worden uitgevoerd dankzij een subsidie van de provincie Noord-Brabant op grond van de Subsidieregeling natuur Noord-Brabant § 1 Biodiversiteit en leefgebieden (kenmerk C2242025/4519288), waarvoor we de provincie Noord-Brabant danken. Sjors de Kort van Brabants Landschap zijn we erkentelijk voor het verlenen van toestemming om het onderzoek in De Mortelen te mogen uitvoeren. Gerard Müskens danken we voor het zenderen van de wezels en Laura Mansier en Fons van Wegen voor hulp bij het veldwerk. Vincent de Jong wordt bedankt voor hulp bij het opzetten van het onderzoek. Jeroen Mos zijn we dankbaar voor zijn kritische blik op een eerdere versie van dit artikel.

Pim Lemmers, Paul van Hoof, Dirk Heijkers, Bram Aarts, Lennart Vonk, Joris Verhees & Gert Hoogerwerf
Bureau Natuurbalans - Limes Divergens BV
lemmers@natuurbalans.nl

Matthijs Smaal Buro Smaal

Dick Bekker Zoogdierverseniging

SUMMARY

Transmitters reveal residence and landscape use of least weasels

Over the past century, the least weasel has strongly declined in the Netherlands. This species is protected in approximately half of all Dutch provinces, which, in addition to the protection of the individual, also involves habitat protection. However, much is still unknown about their habitat use, including roosts. Between early September and November 2020, nine individuals have been equipped with a radio transmitter and were tracked for 2-34 days. In the study area "De Mortelen", weasels used a network of roosts within their territory and often moved to new roosts, but also returned to old ones. They did not seem critical in roost choice, yet, the degree of coverage proved to be of great importance. It has been observed that weasels seldom move through unsheltered terrain. Conversely, they exclusively made use of woodland edges, extensively grazed meadows, and overgrown ditches. On a landscape level, sufficient cover therefore seems to be of great importance. Because any area with a certain amount of cover can potentially be suitable as a residence or habitat, we expect that, within the framework of the Dutch Nature Conservation Act, mitigation in advance, rather than further research, may be more favourable to weasels.

Literatuur

De complete literatuurlijst van dit artikel vindt u door deze QR-code te scannen, of bij de online versie van dit artikel, dat te vinden is op <https://delevendenatuurmagazine.nl/de-levende-natuur-nummer-03/samenvatting-zenders-verraden-verblijfplaatsen-en-landschapsgebruik-van-wezels/>

